

Ҳажнинг одоб ва суннатлари | Фикҳ дарслари (356-дарс)

19:00 / 05.12.2025 754

بَيَّطَتْ وَنِيَّ رَهْطًا أَرَاوًا وَإِرْسَابًا وَبَحَّأَهُ لِسُغْوٍ وَأَصْوَتَ حُجِّ لِبَابِ مَعَارِحِ إِعْشَاءِ نَمَوَ
أَعْفَشَ يَلَّصَوُ

Ким ҳажга эҳром боғлашни ирода қилса, таҳорат қилади. Ғусл қилиш маҳбубдир. Сўнгра покиза ридо ва изор кияди, хушбўй суртади ва икки ракъат намоз ўқийди.

Эҳромга кирмоқчи бўлган одамнинг ғусл қилиши суннатдир.

لَسَّ تَغَاوًا وَهَلَّ أَلْوَالِ دَرَجَاتٍ مَّسَّوٍ هَلَّ لَلِ يَلَّصَّ يَبْنَلِ إِأْرُهُنَّ أُنْبَاتٍ نَبْدِي زَنْعٍ
يَذُمَّرَّتْ لَأَوْرٍ

Зайд ибн Собит розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг эҳром учун кийимларидан холи бўлганларини ва ғусл қилганларини кўрдим».

Термизий ривоят қилган.

نَمَّ مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَعُ هَلَلِ الْيَصْبِيَّ لَلْقَلَطَانِ لِقَاقٍ، أَمَّ هُنَّ عُلَّ لَلِضَّرِّ سَابَعٌ نَبَانَعٌ
نَمَّ عَيْشٌ نَعَّ هُنَّ مَلَفٌ، هَبَّ أَحْصَاوُ وَهُوَ عَادِرُ رَازِلِ سَبَلِ وَنَدَاوَلِ جَزَتِ أَمَّ دَعَبَ عَنِّي دَمَلِ
يِرَاحُ بَلِّ هَاوَرِ دَلَّجِ لَعَّ عَدَّرَتِ يَتَّالِ رَفَعُ زَمَلِ الْإِسْبَلُ تِرْزُالِ أَوْ عِي دُرَّالِ

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам сочларини тараб, мойлаб, изор ва ридоларини кийганларидан кейин асҳоблари билан бирга Мадинадан йўлга чиқдилар. Баданга ранги чиқадиган, заъфарон билан бўялган кийимлардан бошқа ридо ва изор қилиб кийиладиган бирон нарсадан қайтармадилар».

Бухорий ривоят қилган.

Изор – ҳаж ёки умрани ният қилган эркак киши киндигидан пастига боғлаб оладиган эҳром кийими.

Ридо – ҳаж ёки умрани ният қилган эркак киши киндигидан юқорисини тўшиш учун елкасидан ташлаб оладиган эҳром кийими.

مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَعُ هَلَلِ الْيَصْبِيَّ لَلْقَلَطَانِ لِقَاقٍ، أَمَّ هُنَّ عُلَّ لَلِضَّرِّ سَابَعٌ نَبَانَعٌ
دَوَادٌ وَبَأُو يِرَاحُ بَلِّ هَاوَرِ تَبَّالِ بَلِّابِ فَوُطِي نَأَلْبَقِ هَلَّالِ حَالِ وَ مَخِي نَأَلْبَقِ هَمَّالِ حَالِ
هَلَلِ لَلِضَّرِّ قَرَفَمَ يِفْ كَسَمَلِ صَبَوِ يَلَّالِ رُطْنِ أَيْ نَأَكُ: تَلَّاقٍ: أَمَّ هَلَّ طَفَلِ يِفَوِ
مَخِي وَهُوَ مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَعُ هَلَلِ الْيَصْبِيَّ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга эҳром учун эҳромга киришларидан олдин ва эҳромдан чиқишлари учун Байтни тавоф қилишларидан олдин хушбўй суртар эдим».

Бухорий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Бошқа бир ривоятда:

«Мен худди Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг эҳромдалиқ чоғларида фарқларидаги мискнинг ялтирашига назар солиб тургандекман», зиёда қилинган.

Бу ҳадиси шарифдан Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг эҳромга киришдан олдин хушбўй суртганлари ва эҳромдан чиқишлари билан ҳам шу ишни қилганларини англаб оламиз.

مَرَحًا مُثْنِيَةً فَجُلُّوا يَذِبُ لِيَصَّ مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَلُ لِيَصَّ هُنَّ أَنْ: أَخِي شَلَا وَيَوْر

Имом Бухорий ва Муслим ривоят қилган ҳадисда:

«У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Зул-Ҳулайфада икки ракъат намоз ўқиб, сўнгра эҳром боғладилар», дейилган.

Мазкур намознинг биринчи ракъатида Каафируун сурасини, иккинчи ракъатида Ихлос сурасини зам қилиш ҳам суннатдир. Мазкур намоздан сўнг дуо ўқиб, ҳажга ният қилади.

«Кифоя» китобининг иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.